

Sporočilo za javnost Luxembourg, 20. septembra 2021

EU trajnostnih naložb ne spodbuja dovolj

Za prehod na neto brezemisijско gospodarstvo bodo potrebne znatne zasebne in javne naložbe, vendar EU denarja ne usmerja dovolj v trajnostne dejavnosti. To je zaključek posebnega poročila Evropskega računškega sodišča (Sodišča), ki v njem poziva k bolj usklajenim ukrepom EU. Ukrepi Evropske komisije so bili sicer pravilno osredotočeni na povečanje transparentnosti na trgu, vendar revizorji kritizirajo, da jih niso spremljali ukrepi za obravnavanje okoljskih in socialnih stroškov netrajnostnih gospodarskih dejavnosti. Glede na navedbe v poročilu bi morala Komisija uporabljati usklajena merila za določitev trajnostnosti naložb, ki se podpirajo iz proračuna EU, in bolje usmeriti prizadevanja, da bi ustvarila trajnostne naložbene priložnosti.

„Ukrepi EU za trajnostno financiranje ne bodo v celoti uspešni, če ne bodo sprejeti dodatni ukrepi, s katerimi bi se upoštevali okoljski in socialni stroški netrajnostnih dejavnosti,“ je povedala članica Evropskega računškega sodišča Eva Lindström, ki je pristojna za poročilo. *„Netrajnostno poslovanje je še vedno preveč dobičkonosno. Komisija si je zelo prizadevala, da bi ta netrajnostnost postala transparentna, vendar ta problem še vedno ni bil rešen.*

Problematično je predvsem to, da se na trgu ne upoštevajo negativni okoljski in socialni učinki netrajnostnih dejavnosti, in splošna netransparentnost glede tega, kaj je trajnostno. Komisija je po mnenju revizorjev v svojem akcijskem načrtu za trajnostno financiranje iz leta 2018 te zadeve obravnavala le delno; pri številnih ukrepih je prišlo do zamud in potrebna so nadaljnja prizadevanja, da bi ukrepi postali operativni. Revizorji poudarjajo potrebo po izvajanju akcijskega načrta v celoti in pomembnost dokončanja skupnega sistema klasifikacije trajnostnih dejavnosti (taksonomije EU) na podlagi znanstvenih meril. Priporočajo dodatne ukrepe za zagotovitev določanja cen emisij toplogrednih plinov, ki bi bolje odražalo njihove okoljske stroške.

V poročilu je poudarjena tudi pomembna vloga EIB na področju trajnostnega financiranja. V zvezi s finančno podporo EU, ki jo upravlja Evropska investicijska banka (EIB), so revizorji ugotovili, da podpora, zagotovljena iz Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI), ni bila osredotočena na območja, na katerih so trajnostne naložbe najbolj potrebne, zlasti v srednji in vzhodni Evropi. Poleg tega so naložbe v prilagajanje podnebnim spremembam pomenile le zelo majhen delež

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

financiranja. Da bi se to spremenilo, revizorji priporočajo, naj Komisija v sodelovanju z državami članicami razvije nabor trajnostnih projektov.

Revizorji so ugotovili tudi, da proračun EU ni v celoti odražal dobrih praks trajnostnega financiranja in da ne vsebuje usklajenih znanstveno utemeljenih meril za preprečevanje bistvene škode za okolje. Naložbe se glede na socialne in okoljske standarde, primerljive s tistimi, ki jih uporablja EIB, ocenjujejo samo v okviru programa InvestEU. To pomeni tveganje, da se lahko za določitev okoljske in socialne trajnostnosti istih dejavnosti, ki se financirajo iz različnih programov EU, vključno s skladom EU za okrevanje, uporabijo premalo stroga ali dosledna merila. Poleg tega mnoga od meril, ki se uporabljajo za spremljanje prispevka proračuna EU k podnebnim ciljem, niso tako stroga in znanstveno utemeljena kot merila, pripravljena za taksonomijo EU. Revizorji zato priporočajo, naj se „načelo, da se ne škoduje bistveno“, in merila taksonomije EU uporabljajo dosledno v celotnem proračunu EU.

Revizijsko poročilo bo prispevalo k izvajanju strategije za financiranje prehoda na trajnostno gospodarstvo iz leta 2021, ki jo je Komisija objavila na začetku julija.

Splošne informacije

Mnoge gospodarske dejavnosti v EU so še vedno ogljično intenzivne. Po mnenju Komisije bodo za uresničitev ciljne vrednosti glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 55 % do leta 2030 potrebne dodatne letne naložbe v energetske sistem, ki bi samo na tem področju znašale približno 350 milijard EUR. Strokovnjaki ocenjujejo, da bi bile za doseg ničelnih neto emisij v EU do leta 2050 potrebne skupne naložbe v osnovna sredstva v višini približno 1 bilijona EUR letno v obdobju 2021–2050. Od tega zneska bi se lahko s finančno podporo EU trenutno pomagalo zagotoviti več kot 200 milijard EUR na leto v obdobju 2021–2027. To kaže, kako velika je vrzel naložb in da samo javna sredstva ne bodo zadoščala za doseg prej navedenih ciljev.

EU namerava v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 podpreti javne in zasebne naložbe tako, da bo vsaj 30 % proračuna EU namenila podnebnim ukrepom. Poleg tega bodo morale države članice vsaj 37 % sredstev, ki jih prejmejo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (sklada EU za okrevanje), nameniti za podporo podnebnim ukrepom.

Program InvestEU, ki je naslednik sklada EFSI, je novi mehanizem za podporo naložbam, namenjen spodbujanju zasebnih naložb v projekte strateškega pomena za EU. Ureditve poročanja za InvestEU sedaj ne vključujejo dejanskih podnebnih in okoljskih rezultatov projektov, povezanih s finančnimi operacijami, ter ne razkrivajo zneskov financiranja InvestEU, ki se spremljajo v skladu z merili taksonomije EU.

Posebno poročilo št. 22/2021 – *Trajnostno financiranje: za preusmeritev financiranja k trajnostnim naložbam so potrebni bolj usklajeni ukrepi EU* je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu).

Kontakt za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502